

Nr 161

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av kronan tillhörig mark jämte i ämnet väckt motion.

(4:e avd.)

I propositionen nr 142 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 1 oktober 1965, föreslagit riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett av järnvägsstyrelsen upprättat gåvobrev avseende överlåtelse till Museiföreningen Östra Södermanlands järnväg av del av järnvägen Läggesta—Mariefred.

Järnvägsstyrelsen (skr. 2/6 1965) har för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett av styrelsen den 2 juni 1965 upprättat gåvobrev, enligt vilket styrelsen till Museiföreningen Östra Södermanlands järnväg — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — överlåter viss del av den nedlagda järnvägen mellan Läggesta och Mariefred.

Beträffande den närmare innebörden av förslaget jämte avgivna remissyttranden torde få hänvisas till propositionen (s. 2 och 3).

Departementschefen har i frågan anfört följande.

Museiföreningen Östra Södermanlands järnvägs verksamhet är inriktad på järnvägshistorisk forskning samt restaurering och bevarande av järnvägshistoriskt intressanta föremål. Genom frivilliga insatser utför föreningens medlemmar, som f. n. uppgår till ca 750, ett förtjänstfullt arbete inom ett område, som direkt berör statens järnvägars verksamhet och då speciellt järnvägsmuseets. Föreningen har till slutet av förra året under sommarsöndagar hållit en provisorisk bana utanför Södertälje i drift med autentiska ånglok och vagnar. Publikintresset för verksamheten har varit stort. Föreningen har även blivit internationellt uppmärksammas. Verksamheten har kunnat drivas utan bidrag från det allmänna. Den provisoriska banan kan av olika skäl inte längre användas. En förutsättning för föreningens fortsatta verksamhet är därför att en bana med tillhörande bangård snarast kan erhållas. Genom överlåtelse av en del av den nedlagda banan mellan Läggesta och Mariefred skapas enligt min mening förutsättningar för att etablera ett levande museum för allmänheten, vilket på ett värdefullt sätt skulle komplettera statens järnvägars museiverksamhet. Jag har därför inte

Bihang till riksdagens protokoll 1965. 6 saml. Nr 161

något att erinra mot ifrågavarande överlåtelse. Med hänsyn till ändamålet anser jag att denna som järnvägsstyrelsen föreslagit bör ske utan ersättning.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av fröken *Rosa Andersson* väckt motion (II: 911), vari yrkats att riksdagen med avslag å propositionen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer att Museiföreningen Östra Södermanlands järnväg får disponera bandelen Läggesta—Mariefred med tillhörande lokstall, vilka dock tills vidare skall kvarstå i statens ägo, samt att järnvägmuseets samlingar placeras i övriga byggnader, till dess frågan om museets definitiva placering lösts.

Beträffande den närmare motiveringen för motionärens yrkande torde få hänvisas till motionen.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag innebär att till Museiföreningen Östra Södermanlands järnväg som gåva överlåtes viss del av den nedlagda järnvägen mellan Läggesta och Mariefred med därtill hörande byggnader. Som villkor för gåvan skall bl. a. gälla att föreningen icke utan järnvägsstyrelsens samtycke överlåter egendomen eller del därav till annan än järnvägsstyrelsen samt att, om egendomen framdeles ej nyttjas för föreningens museiverksamhet såsom den i princip är utformad enligt dess nuvarande stadgar, föreningen utan ersättning återlämnar egendomen.

I motionen II: 911 har yrkats avslag å propositionen samt bl. a. hemställts att järnvägmuseets samlingar placeras i Mariefred till dess frågan om museets definitiva placering lösts. Enligt vad utskottet erfarit är emellertid här ifrågavarande byggnader helt otillräckliga för järnvägmuseets del och ej heller i övrigt lämpade för ändamålet. Museets lokalfråga anses därför böra lösas i annan ordning och utredning härom pågår f. n. inom järnvägsstyrelsen.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och då utskottet för sin del ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag tillstyrkes detsamma och avstyrkes följaktligen motionärens yrkanden.

I enlighet härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 911, bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett av järnvägsstyrelsen upprättat gåvobrev avseende överlåtelse till Museiföreningen Östra Södermanlands järnväg av del av järnvägen Läggesta—Mariefred.

Stockholm den 16 november 1965

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Ivar Johansson, Axel Andersson, Rikard Svensson, Söderberg, Bertil Petersson, Herbert Larsson, Nils Theodor Larsson, Källqvist, Hjorth och Strandberg; samt

från andra kammaren: herrar Bohman, Karlsson i Olofström, Ståhl, Blidfors, Eliasson i Sundborn, Almgren, Mellqvist, fröken Elmén, herrar Turesson, Bergman, fröken Olsson, herrar Lassinantti, Gustafsson i Kårby, Gustafsson i Uddevalla och Nelander.